

PROGRAM 3. setkání komunity vzdělavatelů budoucích učitelů

Datum konání: 21. 5. 2021

9:00–9:15	Společné zahájení, přivítání, novinky a program, zadání práce ve skupinách		
9:15–12:15	Tematická skupina A SYSTÉMOVÁ ZMĚNA	Tematická skupina B VZDĚLAVATELÉ	Tematická skupina C KOMUNITA
	<p>Systémová proměna profesní přípravy učitelů Moderuje: Jitka Michnová</p> <p>1. Celostní přístup ke kurikulu učitelských studijních programů, vč. - přijímacího řízení; - učitelské praxe; - záv. zkoušek; - profilu absolventa Moderuje: Pavel Andres</p> <p>2. Propojení profesní přípravy realizované na fakultě a ve školách; téma klinických škol Moderuje: Alena Kohoutová</p> <p>3. Standard kvality práce učitele a kariérní řád; včetně podpory začínajících učitelů Moderuje: Zuzana Svobodová</p>	<p>Vzdělavatelé budoucích učitelů Moderuje: Blanka Vaculík Pravdová</p> <p>4. Vysokoškolský vzdělavatel studenta učitelství VŠ didaktika, kompetenční profil VŠ vzdělavatele, kvalifikační požadavky a požadovaná učitelská praxe, spolupráce s provázejícími učiteli Moderuje: Ingrid Procházková</p> <p>5. Provázející učitel studenta učitelství: příprava na roli provázejícího učitele a podpora v ní; kompetenční rámec provázejícího učitele; legislativní ukotvení role; spolupráce s VŠ vzdělavateli Moderuje: Lucie Škarková</p>	<p>Komunita vzdělavatelů budoucích učitelů Moderuje: Petra Vallin</p> <p>6. KVBU Cesty pro prosazení zájmů, potřeb a priorit vzdělavatelů budoucích učitelů a ke zvyšování vlivu na systémovou změnu profesní přípravy učitelů, včetně zkušeností ze zahraničí</p>
13:15–15:45	Sdílení inspirativní praxe 1 DIDAKTIKA	Sdílení inspirativní praxe 2 SPOLUPRÁCE VŠ VZDĚLAVATELŮ A PROVÁZJÍCÍCH UČITELŮ	Sdílení inspirativní praxe 3 REFLEKTOVANÁ PRAXE
3x 45 minut 15 minut přestávka	<p>Integrace obecné a oborové didaktiky a reflektivní praxe Vladimíra Spilková FF UPa</p> <p>-----</p> <p>Obecná didaktika: inovace výuky na PedF UK Karolina Duschinská Radka High PedF UK</p> <p>-----</p> <p>Rozvíjení didaktických znalostí obsahu budoucích učitelů prostřednictvím videoklubů Magdaléna Novotná PdF UK Moderuje: Jan Zeman</p>	<p>Spolupráce VŠ a SŠ učitelů při přípravě budoucích učitelů SŠ Jana Kalová PřF JČU</p> <p>-----</p> <p>Provázení studentů učitelství na praxi Jitka Hřebecká ZŠ Archa, UNŽ</p> <p>-----</p> <p>Tandemová výuka VŠ a ZŠ učitelů na PdF UK Petra Vallin PdF UK Moderuje: Karel Jírovec</p>	<p>Příprava budoucího učitele na roli reflektivní praxe Lucie Škarková PedF MU</p> <p>-----</p> <p>Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství Jana Kratochvílová PedF MU</p> <p>-----</p> <p>Reflexe výuky jako prostředek propojení pedagogické praxe studentů s jejich teoretickou přípravou Jana Vejvodová FPE ZČU Moderuje: Kristýna Felcmanová</p>
15:45–16:00	Společné ukončení, informace o další práci v tematických skupinách a o letní škole		

PROGRAM 3. setkání komunity vzdělavatelů budoucích učitelů

Datum konání: 21. 5. 2021

ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ ODPOLEDNÍHO BLOKU

Sdílení inspirace praxe 1:

DIDAKTIKA

Integrace obecné a oborové didaktiky a reflektivní praxe

Prof.PhDr.Vladimíra Spilková,CSc.

Filozofická fakulta Univerzity Pardubice

V příspěvku představím příklady inspirativní praxe z realizace nové akreditace přípravy učitelů jako reflektivních praktiků. Koncepce praxe (klinické dny) a její provázanost s kurzy, které jsou propojené obsahem, organizací (tandemová výuka) i výstupy (integrované atesty - zápočty a zkoušky). Tripartitní setkávání v průběhu praxe (vzdělavatelé učitelů z VŠ, mentoři ze škol a skupina studentů). Strategie rozvíjení profesní identity/sebepojetí v roli učitele jako jeden z klíčových cílů přípravy učitelů. Nástroj k (sebe)hodnocení profesních kvalit studenta a způsob práce s ním v průběhu studia. Pojetí státnice v oblasti tzv. učitelské způsobilosti - obhajoba profesního portfolia, v němž studenti prezentují a argumentují svou profesní filozofii, sebepojetí v roli učitele a dokládají výsledky svého profesního rozvoje, mimo jiné na základě (auto)evaluačního nástroje.

20 minut prezentace

25 minut diskuse

Obecná didaktika: inovace

Ing. Karolína Duschinská, PhD.

PhDr. Radka High, Ph.D.

PedF UK

Představíme vývoj a současný stav výuky obecné didaktiky na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Obecná didaktika je povinným předmětem ve studijních plánech bakalářských oborů se zaměřením na vzdělávání a v navazujícím magisterském studiu učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a SŠ. Chceme sdílet a diskutovat zkušenosti z procesu devíti let inovací, kde se vyvíjely cíle a syllabus předmětu, obsah zkoušky, činnosti ve výuce i využívání příkladů z praxe. Od letošního roku jsme v Otevřené výzvě podporované nadačním fondem Abakus získali projekt Didaktika ze čtyř perspektiv, kde rozvíjíme interdisciplinární přístup a usilujeme o naplňování šesti požadavků na výuku obecné didaktiky.

20 minut prezentace

25 minut diskuse

Rozvíjení didaktických znalostí obsahu budoucích učitelů prostřednictvím videoklubů

Mgr. Magdaléna Novotná, Ph.D.

PedF UK

Na PdF UK probíhaly v rámci projektu *Podpora pregraduálního vzdělávání I.* videokluby, které jsou založeny na reflexi videozáznamů konkrétních vyučovacích hodin.

PROGRAM 3. setkání komunity vzdělavatelů budoucích učitelů

Datum konání: 21. 5. 2021

Videokluby byly realizovány odborníky z několika kateder (matematiky a didaktiky matematiky, preprimární a primární pedagogiky, anglického jazyka a literatury, výtvarné výchovy z Pedagogické fakulty UK a didaktiky matematiky z Matematicko-fyzikální fakulty UK). Díky projektu získali zkušenosti s vedením videoklubů dvou typů. V prvním z nich účastníci reflektovali videozáznamy vyučovacích hodin vedených spolupracujícím učitelem či jim neznámým učitelem, přičemž tyto videozáznamy byly vybírány tak, aby obsahovaly dostatečné množství didakticky nosných výukových situací. Při druhém typu videoklubu studenti nejdříve společně připravili a realizovali vlastní výuku a následně její záznam reflektovali. Hlavním cílem videoklubů je rozvoj kompetence všímání si a zdůvodňování u studentů učitelství a prohloubení jejich kompetencí v rámci oborových didaktik.

20 minut prezentace

25 minut diskuse

Sdílení inspirativní praxe 2:

SPOLUPRÁCE VŠ VZDĚLAVATELŮ A PROVÁZEJÍCÍCH UČITELŮ

Spolupráce VŠ a SŠ učitelů při přípravě budoucích učitelů SŠ

doc. RNDr. Ing. Jana Kalová, Ph.D.

Přírodovědecká fakulta Jihočeské univerzity

Pokoušíme se úzce propojit výuku oborových didaktik a vedení praxí s vynikajícími středoškolskými učiteli v regionu. Pro každý studijní program (aprobaci), který nabízíme, zaměstnáváme na fakultě na částečný úvazek SŠ učitele. Ráda bych zjistila, zda podobný model funguje i jinde, jaké jsou zkušenosti s provázáním středoškolských a vysokoškolských učitelů ap. Chtěla bych diskutovat o tom, jakým způsobem lze navýšit praxe a současně neubírat časovou dotaci určenou pro teoretické aprobační předměty (už není kde brát, alespoň ne u studentů učitelství pro střední školy).

20 minut prezentace

25 minut diskuse

Provázení studentů učitelství na praxi

Mgr. Jitka Hřebecká

ZŠ Archa, Učitel naživo

Učitel naživo staví vzdělávání učitelů na velkém množství průběžně reflektované praxe. Každý student učitelství působí dlouhodobě na základní nebo na střední škole, kde pod vedením provázejícího učitele zkouší své první kroky v roli učitele. Každý takový krok může ihned na místě konzultovat se svým provázejícím učitelem nebo ho následně přinést do výukového bloku, kde o něm může uvažovat se spolužáky pod vedením svých vyučujících. Chci sdílet své zkušenosti ze vzájemného učení všech aktérů podílejících se na přípravě učitelů v tréninkových školách organizace Učitel naživo.

Co se učí student? Co se učí provázející učitel? Co se učí děti? Co se učí průvodci studentů v UNŽ?

Prezentace 20 minut

Diskuse 25 minut

PROGRAM 3. setkání komunity vzdělavatelů budoucích učitelů

Datum konání: 21. 5. 2021

Tandemová výuka VŠ a ZŠ učitelů na PdF UK

PhDr. Petra Vallin, Ph.D.

PdF UK

Projekt „SPIN – spolupráce a inovace“ vznikl z iniciativy Katedry matematiky a didaktiky matematiky a Katedry preprimární a primární pedagogiky Pedagogické fakulty UK. Hlavním záměrem projektu je zkvalitnit a inovovat přípravu budoucích učitelů s důrazem na systematické propojování teorie a praxe. Cílovou skupinou jsou studenti Učitelství pro 1. stupeň ZŠ, na jejichž přípravě se obě katedry podílí v rámci pětiletého magisterského studia, a to v prezenční i kombinované formě.

Teorie a praxe je propojována několika různými cestami. Tou hlavní je tandemová výuka, v rámci které zvou vysokoškolští pedagogové do výuky učitele ze základních škol a vyučují své předměty párově. To studentům umožňuje bezprostředně propojit teoretické koncepty s příklady z praxe, diskutovat s učiteli, doptávat se, porovnávat různé pohledy a svou zkušenost reflektovat. Spolupráce učitelů na přípravě lekcí pomáhá vysokoškolským učitelům revidovat obsah teoretických kurzů a obohatit je o pohled praxe, po kterém studenti pedagogických fakult dlouhodobě volají. Učitelé základních škol zase vítají možnost inspirovat mladší generaci a podílet se na proměně učitelského vzdělávání.

Konkrétní zaměření příspěvku: Jak konkrétně jsme tandemovou výuku pojali na katedře preprimární a primární pedagogiky? V jakých předmětech, na jaká témata, s jakými učiteli? Jaké výhody nám to přineslo? Jak zkušenost reflektují samotní učitelé z praxe, tedy učitelé ze ZŠ?

20 minut prezentace

25 minut diskuse

Sdílení inspirativní praxe 3:

REFLEKTOVANÁ PRAXE

Příprava budoucího učitele na roli reflektivního praktika

Mgr. Lucie Škarková, Ph.D.

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity Brno

Představíme pojetí reflexe v přípravném vzdělávání učitelů pro 2. stupeň ZŠ, a to průřezově v rámci bakalářského a navazujícího magisterského studijního programu. Dále přiblížíme koncept reflexe asistentských a učitelských praxí a evaluační nástroje k podpoře jejich kvality.

20 minut prezentace

25 minut diskuse

Standard kvality profesních kompetencí studenta učitelství

doc. Mgr. Jana Kratochvílová, Ph.D.

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity Brno

Představíme formativní nástroj profesního rozvoje studenta učitelství. Profesní skupinu seznámíme s tvorbou nástroje, jeho obsahem i způsobem práce s ním.

20 minut prezentace

25 minut diskuse

PROGRAM 3. setkání komunity vzdělavatelů budoucích učitelů

Datum konání: 21. 5. 2021

Reflexe výuky jako prostředek propojení pedagogické praxe studentů s jejich teoretickou přípravou

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.
FPE Západočeské univerzity

Příspěvek charakterizuje model propojení pedagogické praxe s předměty vybavujícími studenty reflektivními kompetencemi. Jsou popsány cíle a obsahová náplň disciplín Základy reflexe a hodnocení výuky v bakalářském studiu a Reflexe a hodnocení výuky v navazujícím magisterském studiu i úzká vazba jednotlivých typů praxí na tyto předměty. Budou uvedeny příklady využití simulačních metod, jakými jsou mikrovyučování a virtuální třída, ve výuce disciplíny Didaktika českého jazyka. Tyto metody rovněž přispívají k rozvoji reflektivních kompetencí studentů. Zařazena bude i interpretace výsledků dotazníkového šetření, jehož cílem bylo zjistit, jak studenti hodnotí efektivitu náslechové praxe navazující a souvislé výstupové pedagogické praxe,

20 minut prezentace

25 minut diskuse